

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0229

Politické represe a humanitární situace na Kubě

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. června 2026 o politických represích a humanitární situaci na Kubě (2026/2735(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci na Kubě, zejména na usnesení ze dne 19. září 2024 o případu Josého Daniela Ferrera Garcíi na Kubě¹, ze dne 29. února 2024 o kritické situaci na Kubě² a ze dne 12. července 2023 o stavu Dohody o politickém dialogu a spolupráci mezi EU a Kubou s ohledem na nedávnou návštěvu vysokého představitele na Kubě³,
- s ohledem na Dohodu o politickém dialogu a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Kubánskou republikou na straně druhé, která byla podepsána v prosinci 2016⁴ a prozatímne se uplatňuje od 1. listopadu 2017, a zejména na doložku týkající se lidských práv podle čl. 1 odst. 5 této dohody a na doložku týkající se pozastavení uplatňování dohody podle čl. 85 odst. 3 písm. b) této dohody,
- s ohledem na souhlas, který Parlament udělil s uzavřením dohody o politickém dialogu a spolupráci dne 5. července 2017 za předpokladu, že na Kubě dojde ke konkrétnímu zlepšení situace v oblasti lidských práv a základních svobod,
- s ohledem na globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv (Magnitského zákon EU),

¹ Úř. věst. C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj>.

² Úř. věst. C, C/2024/6748, 26.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6748/oj>.

³ Úř. věst. C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj>.

⁴ Úř. věst. L 337 I, 13.12.2016, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2016/2232/oj.

- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a na Úmluvu OSN o právech dítěte, jichž je Kuba smluvní stranou,
 - s ohledem na zprávy nevládní organizace Prisoners Defenders (Obránci vězňů), zejména na květnové vydání její měsíční zprávy z roku 2026, které bylo zveřejněno dne 11. června 2026 a zaměřuje se na mučení, strukturální porušování práva na spravedlivý proces, „společenskou nebezpečnost před spácháním trestného činu“, digitální sledování a podvýživu způsobenou odepřením přístupu k potravinám v kubánských věznicích,
 - s ohledem na společné slyšení parlamentního Výboru pro zahraniční věci a Podvýboru pro lidská práva o situaci na Kubě, které se konalo dne 5. května 2026, a na svědectví, která podali Stuardo Ralón Orellana, zpravodaj Meziamerické komise pro lidská práva (IACHR) pro Kubu, a José Daniel Ferrer, představitel kubánské opozice a bývalý politický vězeň;
 - s ohledem na projevy místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Kaji Kallasové na plenárních zasedáních Parlamentu, zejména na projevy ze dne 6. května 2025 a 19. května 2026, a na dialogy o lidských právech mezi EU a Kubou,
 - s ohledem na prohlášení komise IACHR ze dne 25. března 2026,
 - s ohledem na Dohodu o osvobození, kterou dne 2. března 2026 v Miami podepsaly kubánské opoziční koalice, Pasos de Cambio a Asamblea de la Resistencia Cubana (ARC),
 - s ohledem na zprávu Meziamerické komise pro lidská práva ze dne 12. června 2023 o případu obránců práv Oswalda Payáa a Harolda Cepera na Kubě,
 - s ohledem na obžalobu zveřejněnou dne 20. května 2026 u obvodního soudu Spojených států pro jižní obvod státu Florida, v níž bylo vzneseno obvinění vůči Raúlu Castrovi a pěti dalším představitelům v souvislosti se sestřelením dvou civilních letadel patřících organizaci Brothers to the Rescue v roce 1996,
 - s ohledem na čl. 136 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že více než pět desetiletí politických a hospodářských rozhodnutí kubánského komunistického režimu přivedlo zemi do hluboké krize, která se vyznačuje výpadky proudu trvajících až 22 hodin denně, akutním nedostatkem potravin, vody, pohonných hmot a léků a rozsáhlou chudobou, a to v rámci ústavně zakotveného režimu jedné strany, který trvá více než 67 let a v němž

- je komunistická strana jedinou povolenou politickou silou; vzhledem k tomu, že toto zhroucení politického a hospodářského modelu založeného na nehybnosti, represích a odporu vůči změnám, které je dále umocněno absencí svobodných a spravedlivých voleb založených na soutěži a zákazem politického pluralismu, přibližuje Kubu stále více ke stavu „zhrouceného státu“ a představuje v tomto regionu protidemokratickou anomálii;
- B. vzhledem k tomu, že podle nevládní organizace Prisoners Defenders bylo na Kubě na konci května 2026 zadržován rekordní počet 1 281 politických vězňů, včetně nezletilých osob, – z nichž některé jsou spolu s dospělými drženy ve věznicích s nejvyšší ostrahou –, přičemž mnoho zadržovaných je ve velmi špatném zdravotním stavu a jsou mezi nimi mimo jiné sportovci, umělci, nezávislí novináři a pokojní aktivisté; vzhledem k tomu, že tato organizace shromažďuje důkazy o systematickém mučení, sexuálním násilí a vyhrožování smrtí, jemuž jsou zadržované osoby vystavovány, a na základě statisticky reprezentativní studie zjistila, že každý politický vězeň, který byl v rámci studie vyslechnut, včetně nezletilých osob, byl mučen a byla mu odpírána lékařská péče, a to v rámci opakujících se modelů svévolného zadržování v izolaci, nuceného dočasného zmizení a šikanování rodinných příslušníků; vzhledem k tomu, že případ Josého Daniela Ferrera, zakladatele Kubánského vlasteneckého svazu a vězně svědomí, jehož propuštění Parlament opakovaně požadoval, je pro metody tohoto režimu příznačný a vyústil v říjnu 2025 v jeho nucený odchod do exilu;
- C. vzhledem k tomu, že řadoví Kubánci se ve svém každodenním životě potýkají s tím, že nemocnice nejsou schopny normálně fungovat a chybí jim základní léky, a pacienti jsou tak nuceni si léky obstarávat sami, což se navíc děje ve stavu chronického nedostatku potravin a vody a základního zboží, jež se prodává pouze v obchodech s cizí měnou, které jsou pro příjemce běžných státních mezd nedostupné; vzhledem k tomu, že podle Kubánského střediska pro sledování lidských práv žije 89 % rodin v extrémní chudobě a 7 z 10 Kubánců nemá pravidelnou stravu, zatímco OSN hlásí, že na chirurgický zákrok čeká více než 96 000 osob, z toho 11 000 dětí, a přibližně 1 milion osob je závislých na zásobování vodou z cisteren, jejichž přeprava je omezena kvůli nedostatku motorové nafty;
- D. vzhledem k tomu, že v dubnu 2026 uvolnila EU s cílem podpořit humanitární partnery poskytující naléhavou pomoc nejzranitelnějším osobám další 2 miliony EUR na humanitární pomoc, a to nad rámec 4 milionů EUR, které již byly letos přiděleny karibskému regionu; vzhledem k tomu, že aktualizovaný akční plán OSN pro Kubu, jehož cílem je poskytnout pomoc přibližně dvěma milionům lidí, je i nadále výrazně podfinancován, neboť OSN sice uvolnila 26,2 milionu USD, ale 68 milionů USD stále chybí;
- E. vzhledem k tomu, že kumulativní inflace na Kubě za poslední čtyři

roky přesáhla 500 %, přičemž platy vyplácené státem odpovídají při kurzu na černém trhu, který je na ostrově jediným reálným měřítkem, částce mezi 15 a 25 USD měsíčně; vzhledem k tomu, že režim učinil zemi závislou na dováženém palivu, a že v důsledku toho, že Rusko a Venezuela jakožto tradiční dodavatelé omezily dodávky, se energetická krize prohloubila a v říjnu 2024 vyvrcholila naprostým kolapsem vnitrostátní elektrizační soustavy trvajícím několik dní, takže 11 milionů lidí zůstalo bez elektřiny;

- F. vzhledem k tomu, že Kuba, úrodná tropická země, která byla kdysi jedním z největších producentů cukru na světě, dnes dováží více než 70 % potravin, které spotřebovává, přičemž tento kolaps je přímým důsledkem po desítky let trvajících kolektivizovaného, státem kontrolovaného a militarizovaného zemědělství a neproduktivního hospodářského modelu;
- G. vzhledem k tomu, že tuto humanitární krizi nezpůsobilo žádné vnější embargo, ale je přímým důsledkem fungování samotného režimu a jeho selhání, tj. militarizace a státní monopolizace ekonomiky, potlačování soukromého podnikání a přesměrování zdrojů do bezpečnostního aparátu namísto do potravin, léků a elektřiny, které jeho obyvatelstvo potřebuje; vzhledem k tomu, že tento model ztělesňuje zkorumpovaný vojenský konglomerát GAESA, který ovládá téměř polovinu hospodářství ostrova, není nikomu odpovědný a čerpá příjmy, které režimu plynou v tvrdých měnách, včetně příjmů ze zdravotnických misí, které OSN přirovnala k nucené práci, a to v situaci, kdy nemocnice zůstávají bez základních dodávek; vzhledem k tomu, že tuto krizi nelze oddělit od desítek let státních represí a že další nestabilita může mít ještě závažnější humanitární, migrační a bezpečnostní důsledky;
- H. vzhledem k tomu, že vztahy mezi EU a Kubou se řídí dohodou o politickém dialogu a spolupráci, jejímž deklarovaným cílem bylo, aby se režim postupně otevíral a zlepšoval situaci svých občanů; vzhledem k tomu, že téměř devět let poté, co Parlament vyslovil souhlas s dohodou o politickém dialogu a spolupráci, k žádnému otevření režimu prakticky nedošlo, a režim naopak represe zesílil, pronásleduje disidenty, počet politických vězňů se zvyšuje a hospodářská situace v zemi se zhoršila na nepřijatelnou úroveň; vzhledem k tomu, že dohoda nesplnila svůj hlavní účel a že místopředsdkyně Komise, vysoká představitelka uznala, že dohoda nesplnila své cíle a je nyní předmětem přezkumu;
- I. vzhledem k tomu, že vůči vládnoucímu režimu panuje na ostrově i mimo něj široký odpor, o čemž svědčí nejen opakující se demonstrace a tradiční protesty, jejichž účastníci bouchají do hrnců a pánví (*cacerolazo*), ale také největší exodus v historii Kuby, kdy statisíce lidí odcházejí za lepší budoucností, zatímco mnoho z těch, kteří uprchli nebo byli přinuceni k odchodu, se nemůže vrátit a zůstává v exilu; vzhledem k tomu, že jedinou reakcí režimu na

požadavky na změnu je upevňování moci a zesilování represí;

- J. vzhledem k tomu, že brutální a neúprosné represe jsou jediným mechanismem, který udržuje režim při životě; vzhledem k tomu, že v červenci 2021 ve více než padesáti městech vyšly do ulic tisíce lidí a skandovaly „Svobodu!“; vzhledem k tomu, že šlo o největší vlnu protestů od roku 1994, která byla potlačena policisty v civilu, polovojenskými jednotkami a výbory na obranu revoluce; vzhledem k tomu, že stovky lidí byly svévolně zadrženy a více než 700 osob bylo souzeno ve zkráceném řízení, které Parlament odsoudil jako „soudní frašku“, přičemž za pokojné protesty byly vyneseny tresty odnětí svobody až do výše 25 let, což může představovat zločiny proti lidskosti; vzhledem k tomu, že potrestání demonstrantů bylo záměrně exemplární, aby bylo zřejmé, že kdokoli protestuje, riskuje své zaměstnání, svobodu, rodinu nebo život;
- K. vzhledem k tomu, že kubánský režim trvale odmítá vstup delegacím Evropského parlamentu, zvláštním zpravodajům OSN a nezávislým pozorovatelům a trvá na tom, aby byla demokratická opozice a nezávislá občanská společnost vyloučena z jakéhokoli politického dialogu;
- L. vzhledem k tomu, že v posledních měsících proběhly rozhovory mezi představiteli kubánského režimu a vládou Spojených států, jejichž obsah dosud nebyl zveřejněn, a že režim potvrdil, že tato jednání s Washingtonem proběhla; vzhledem k tomu, že Spojené státy přijaly cílené sankce proti vysokým představitelům kubánského režimu a proti institucím jeho bezpečnostního a vojenského aparátu, a to s odkazem na represe, které režim uplatňuje na Kubě, a na jeho nepřátelské aktivity v zahraničí; vzhledem k tomu, že jakýkoli proces normalizace vztahů nesmí probíhat na úkor lidských práv a nesmí kubánský režim zbavovat odpovědnosti;
- M. vzhledem k tomu, že kubánský režim udržuje úzkou vojenskou spolupráci s Ruskou federací, která obnáší i údajný nábor tisíců kubánských občanů k boji v ruské útočné válce proti Ukrajině, což je neslučitelné s duchem dohody o politickém dialogu a spolupráci a je v rozporu s bezpečnostními zájmy EU; vzhledem k tomu, že na konci března 2026 bylo ruskému tankeru, který přepravoval odhadem 730 000 barelů ropy, povoleno zakotvit na severním pobřeží Kuby;
- N. vzhledem k tomu, že dne 2. března 2026 předložilo více než 50 kubánských opozičních organizací a organizací občanské společnosti, jak z ostrova, tak z exilu, plán demokratické transformace známý jako „Dohoda o osvobození“, který stanoví tři fáze osvobození – stabilizaci, obnovu a demokratizaci, jejichž vyvrcholením budou svobodné a spravedlivé volby za účasti řady politických stran a pod dohledem mezinárodního společenství; vzhledem k tomu, že jakákoli transformace musí být vedena Kubánci a musí zahrnovat všechny Kubánce, na ostrově i v diaspoře;

1. velmi důrazně odsuzuje systematické represe, které kubánský režim provádí, zejména formou mučení, sexuálního násilí, vyhrožování smrtí, podvýživy způsobené odepřením přístupu k potravinám, hromadného sledování, nucené práce a soudního pronásledování politických vězňů, demonstrantů, disidentů, studentů, náboženských vůdců a obránců lidských práv a věznění dětí; vyjadřuje plnou solidaritu s kubánským lidem a se všemi osobami pronásledovanými za obranu svých základních práv, včetně vůdců tradiční a nové demokratické opozice a nezávislých občanských hnutí;
2. požaduje okamžité a bezpodmínečné propuštění všech politických vězňů a všech osob svévolně zadržovaných za uplatňování svých základních práv, včetně nezletilých osob, zastavení mučení a špatného zacházení, okamžitý přístup ke svobodným a spravedlivým soudním procesům a k lékařské péči pro vážně nemocné osoby a plné odškodnění obětí mučení; požaduje, aby režim umožnil Mezinárodnímu výboru Červeného kříže, zvláštním zpravodajům a postupům OSN, delegaci Evropského parlamentu a nezávislým pozorovatelům neomezený přístup do všech vazebních zařízení, a odsuzuje jeho opakované odmítání tak učinit;
3. je přesvědčen, že jedinou cestou ven z tíživé situace, chudoby a izolace, kterou kubánský lid prožívá, jsou hluboké hospodářské a politické změny, které bezodkladně povedou k přechodu k plnohodnotné, pluralitní demokracii, v níž nebudou disidenti pronásledováni, vězněni, mučeni a vražděni a v níž budou dodržována základní lidská práva a svobody na základě celonárodního dialogu, jehož cílem bude dosáhnout transformace bez restrikcí;
4. naléhavě vyzývá kubánský režim, aby předložil návrh udržitelné a smysluplné hospodářské reformy, která zajistí právní jistotu a podpoří nezávislé hospodářské subjekty, soukromé iniciativy, investice a svobody, jelikož pouze tak lze zabránit kolapsu;
5. vyzývá kubánské orgány, aby chránily lidská práva a zaručily právo na pokojné shromažďování a svobodu projevu bez diskriminace na základě politických názorů; důrazně odsuzuje veškerá porušování občanských a politických práv a svobod, včetně svévolného zadržování, špatného zacházení, mučení, omezování svobody projevu, sdružování a pokojného shromažďování, pronásledování nezávislých novinářů, obhájců lidských práv a představitelů občanské společnosti, jakož i nepřiměřené uplatňování trestních sankcí vůči pokojným demonstrantům;
6. opakuje své předchozí postoje, pokud jde o aktivaci doložky o pozastavení dohody o politickém dialogu a spolupráci, a vyzývá místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku a členské státy, aby jasně prohlásily, že pokud nebudou v krátkém časovém horizontu přijaty jasné, konkrétní a významné kroky k zavedení těchto změn,

včetně jasného návrhu plánu demokratické transformace na Kubě, okamžitého a bezpodmínečného propuštění téměř 1300 politických vězňů a povolení pro Kubánce, kteří byli nuceni strastiplně opustit zemi, aby se mohli vrátit bez odvetných opatření, přistoupí EU neprodleně k pozastavení dohody o politickém dialogu a spolupráci, kterou kubánský režim systematicky porušuje;

7. vyzývá k přijetí cílených opatření podle globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv vůči osobám odpovědným za represe, počínaje nejvyššími představiteli režimu, včetně Miguela Díaze-Canela a nejvyšších představitelů bezpečnostního, soudního a vězeňského aparátu, a vůči vedení konglomerátu GAESA;
8. vyzývá kubánský režim, aby zrušil všechny formy mechanismů stíhání za činy nenaplňující skutkovou podstatu trestného činu, které stát využívá k umlčování a svévolnému věznění občanů, a aby propustil všechny osoby, které byly na základě těchto mechanismů odsouzeny, aniž by spáchaly jakýkoli trestný čin;
9. vyzývá k nezávislému mezinárodnímu prošetření podmínek ve věznicích, systému způsobování podvýživy odepřením přístupu k potravinám a případů úmrtí ve vazbě;
10. odsuzuje materiální podporu, kterou kubánský režim poskytuje pro ruskou útočnou válku proti Ukrajině, včetně verbování kubánských občanů k boji proti Ukrajině, a prohlubující se vojenskou spolupráci režimu s Moskvou, a trvá na tom, že tato záležitost musí být ústředním prvkem unijního přezkumu vztahů s Kubou; stejně tak odsuzuje spojenectví mezi kubánským režimem a Lukašenkovým režimem v Bělorusku, včetně úzkých vojenských a bezpečnostních vazeb, které oslabují evropskou bezpečnost;
11. opakovaně požaduje, aby se nezávislá občanská společnost a demokratická opozice účastnily každého jednání v rámci dohody o politickém dialogu a spolupráci, aniž by jim za to hrozila odvetná opatření, jelikož jejich začlenění do dialogu vyžaduje samotná dohoda, opakuje, že EU se nesmí v žádném případě podílet na porušování lidských práv na ostrově, a to i pokud jde o lékařské mise zahrnující nucenou práci, a požaduje, aby režim toto porušování lidských práv ukončil ve všech jeho formách;
12. vyjadřuje své nejhlubší a naléhavé znepokojení nad dramatickým zhoršováním životních podmínek na Kubě a rostoucími humanitárními dopady omezení přístupu k palivům, lékům, potravinám a dalším základním potřebám a veřejným službám, které postihuje zejména zranitelné skupiny; vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily humanitární koridory, jimiž budou zajišťovat dodávky energie, potravin a léků přímo kubánskému lidu a nezávislým podnikům, s vyloučením účasti státu, a apeluje na všechny dárce, aby zintenzivnili humanitární pomoc, která musí zůstat chráněna

a nezávislá na státním zprostředkování a za žádných okolností nesmí financovat režim;

13. je připraven společně s mezinárodním společenstvím poskytnout Kubě významnou pomoc prostřednictvím koridorů fungujících nezávisle na kubánském režimu, jakmile se tato země vydá na cestu věrohodné demokratické transformace, aby mohla dosáhnout prosperity a zajistit blahobyt svých občanů; vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku a členské státy, aby na tyto skutečnosti důsledně upozorňovaly na všech příslušných fórech a aby podporovaly odpovědnost a pokojnou transformaci vedenou občany;
14. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, rotujícímú předsednictví Rady, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, zvláštní zástupkyni EU pro lidská práva, vládám a parlamentům členských států, Organizaci amerických států, Organizaci spojených národů, Parlamentnímu shromáždění EU – Latinská Amerika, zemím Společenství latinskoamerických a karibských států a kubánskému režimu.